

Asociácia lokálnych poskytovateľov internetu
Popradská 12, 040 01 Košice
IČO: 42 248 841

tel.: 0650 122 222
fax: 0650 122 223

www.alpi.sk
alpi@alpi.sk

Úrad pre reguláciu elektronických
komunikácií a poštových služieb
Odbor správy frekvenčného spektra
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Vec:

Pripomienka k návrhu Všeobecného povolenia č. VPR - 01/2020 na používanie frekvencií pri prevádzkovaní vysielacích rádiových zariadení s krátkym dosahom pre širokopásmové systémy na prenos dát (WAS/RLAN) a iných dátových aplikácií s využitím modulácie rozprestretého spektra

Členovia ALPI vítajú zámer Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) v rámci revízie Všeobecných povolení (ďalej len „VPR“) sprístupniť frekvenčné pásmo 57-71 GHz v súlade s Vykonávacím rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1345 z 2. augusta 2019 (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie“).

Členovia ALPI tiež vnímajú, že od vyhlásenia prvej verejnej konzultácie k tejto veci (december 2018) došlo k zmene návrhu VPR pri pásme 57-71 GHz - posunu od jednoduchého sprístupnenia frekvenčného pásma k zavedeniu registračnej povinnosti pri prevádzke zariadení. Zámer zaviesť registračnú povinnosť pochádza z pripomienky spoločnosti Orange Slovensko a.s. podanej vo verejnej konzultácii, pričom táto navrhovala vytvoriť webový portál, prostredníctvom ktorého by podniky predchádzali škodlivému rušeniu tým, že by si pred uvedením zariadenia do prevádzky mohli overiť existujúce zariadenia, a svoje zariadenie pred uvedením do prevádzky registrovať. Odvoláva sa pritom na riešenie tejto veci v Českej republike.

Úrad následne tento návrh adaptoval tak, že rozšíril zoznam požadovaných údajov pre registráciu, a zároveň navrhovaný webový portál s obojsmerným poskytovaním dát nahradil jednosmerným odovzdávaním dát úradu. Takáto úprava návrhu jednak znemožňuje navrhovanú samoreguláciu podnikov (nakolko podnik nebude mať možnosť jednoducho si overiť existenciu iných zariadení pred inštaláciou nového zariadenia a tak predísť rušeniu), a zároveň táto úprava aj rozšírila rozsah odovzdávaných informácií tak, že to v praxi spôsobí problémy a podnik napr. v prípade poruchy zariadenia alebo vzniku rušenia nebude mať možnosť účinne konať bez toho, aby porušil navrhované všeobecné povolenie.

K zverejnenému návrhu VPR - 01/2020 preto uplatňuje ALPI, zastupujúc 46 členov - podnikov (prevádzkovateľov verejných elektronických komunikačných sietí a služieb) zásadnú pripomienku:

Nesúhlasíme so zavedením registračnej povinnosti pri používaní frekvenčného pásma 57-71 GHz tak, ako je uvedená v č. II ods. 9 návrhu VPR - 01/2020, a žiadame z textu VPR v čl. II vypustiť odsek 9 a nadväzujúce odseky 10 a 11, ako aj odkazy na nich z iných častí dokumentu.

Alternatívne, ak by úrad trval na zavedení registračnej povinnosti, dôrazne požadujeme, aby táto bola realizovaná prostredníctvom webového portálu (tak ako to navrhoval respondent Orange Slovensko a.s. v predchádzajúcom kole verejnej konzultácie k tomuto VPR), ďalej aby webový portál obsahoval aj rozhranie pre automaticované čítanie aj zápis dát (API), pričom podnik musí mať možnosť

pred inštaláciou nového zariadenia si v tomto portáli zaregistrovať nové zariadenia a overiť, že po jeho uvedení do prevádzky nedôjde k rušeniu. Bez možnosti interaktívne získať informácie o existujúcich spojoch a vykonať "samokoordináciu" nového spoja by bolo zavedenie registračnej povinnosti iba zbytočnou a neúčelnou administratívnou záťažou pre podniky a aj pre úrad samotný.

Odôvodnenie:

1.

Poukazujeme na vykonávacie rozhodnutie, v zmysle ktorého členské štáty môžu uložiť len doplnkové parametre (pravidla pre kanálové usporiadanie a/alebo prístup ku kanálom a ich využitie) uvedené v tabuľke 2 vykonávacieho rozhodnutia, a nemôžu pridať ďalšie parametre alebo požiadavky na prístup k frekvenčnému spektru. Menej reštriktívne podmienky podľa čl. 3 ods. 3 znamenajú, že členské štáty môžu tieto doplnkové parametre v danej bunke úplne vypustiť alebo povoliť vyššie hodnoty, pokiaľ sa tým v harmonizovanom pásme nenaruší adekvátne prostredie z hľadiska zdieľania pásma.

Máme za to, že zavedenie registračnej povinnosti, ako uvedené v návrhu VPR, je preto v rozpore s vykonávacím rozhodnutím.

Poukazujeme na to, že Český telekomunikačný úrad uložil povinnosť registrácie vo svojom Všeobecném oprávnění VO R 12 [<https://www.ctu.cz/vseobecne-opravneni-c-vo-r12122019-10>] z dôvodu zdieľania časti frekvenčného úseku 57-66 GHz so zariadeniami pevnej služby bod - bod podľa ETSI EN 302 217. Pre úsek 66-71 GHz žiadna povinnosť registrácie nebola zavedená, pretože k tomu nemal ČTÚ dôvod.

Máme za to, že na Slovensku nie je relevantný dôvod na zavedenie registračnej povinnosti.

2.

Poukazujeme na rozpor medzi registračnou povinnosťou v navrhovanej podobe, a ostatnými povinnosťami podniku týkajúcimi sa udržiavania integrity sietí a zabezpečení kvality služieb.

Povinnosť registrácie je daná *"najneskôr 5 pracovných dní pred plánovaným uvedením rádiového zariadenia do prevádzky"* s uvedením *"MAC adresy rádiového zariadenia"*, *"pracovnej frekvencie v MHz"* a *"šírky kanálu v MHz"*. V zmysle uvedeného si podnik obstará zariadenie (aby poznal jeho MAC adresu) a náhodne si zvolí frekvenciu, ktorú následne uvedie v registrácii, a následne kvôli administratívnej lehote počká 5 dní, kým bude môcť zariadenie inštalovať.

Dá sa predpokladať, že podnik implicitne zvolí frekvenciu, ktorej vlastnosti sú najpriaznivejšie z fyzikálnych alebo technických dôvodov. Kolíziu zvolenej frekvencie však podnik nebude môcť zistiť, nakoľko podľa návrhu úradu nemá prístup k dátam o cudzích zariadeniach, iba registráciu zasiela na úrad. Ak následne po uvedení zariadenia do prevádzky dôjde k škodlivému rušeniu, zistí ho predovšetkým prevádzkovateľ skôr prevádzkovaného a rušeného zariadenia (ktorý ho už používa na prevádzku v sieti). Skôr existujúci prevádzkovateľ má dve možnosti - buď zmení pracovnú frekvenciu svojho zariadenia, aby predišiel rušeniu (a tým poruší povinnosť podľa navrhovaného VPR ohlásiť zmenu najmenej 5 dní vopred), alebo sa rozhodne strpieť rušenie, nekvalitu, a obrátiť sa na úrad kvôli škodlivému rušeniu, aby následne za pomoci úradu lokalizoval zdroj rušenia. Je nanajvýš potrebné, aby si sám úrad pred vydaním VPR zvážil, či je jeho úlohou a prioritou riešiť vzájomné rušenie zariadení, ktoré sú prevádzkované na základe všeobecného povolenia, pretože návrh VPR k tomu priamo vedie. Je tiež potrebné zvážiť, že zariadenia v pásme 57-71 GHz sú vysokokapacitné, ich porucha môže predstavovať zásadný prevádzkový problém a vyžaduje rýchle riešenie, pokiaľ možno ihneď, nanajvýš v priebehu pár hodín, čo je podľa nášho názoru úplne mimo časových možností úradu, a preto rušenému podniku zrejme neostane nič iné, len zmeniť nastavenie spoja aj bez dodržania lehoty stanovenej vo VPR.

Ďalej poukazujeme na to, že uvedenie MAC adresy do registrácie je zásadnou komplikáciou pri poruche zariadení a jeho výmene, kedy podnik pre dodržanie ustanovenia VPR by bol povinný vykonať zmenu registrácie na novú MAC adresu, a následne najmenej 5 dní počkať, kým bude môcť novo registrované zariadenie uviesť do prevádzky. To znamená, že pre dodržanie ustanovení VPR bude pri poruche zariadenia potrebné strpieť prerušenie prevádzky takéhoto spoja najmenej na 5 dní.

Záver:

Ak nie je frekvenčné pásmo zdieľané so spojami pevnej služby typu bod - bod, nie je dôvod k zavedeniu povinnosti registrovať tieto rádiové zariadenia. Domnievame sa, že zavedenie takejto povinnosti je v rozpore s Vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2019/1345 z 2. augusta 2019, ktoré stanovuje ako dostatočné, pokiaľ zariadenie plní požiadavky pre techniky zmiernenia rušenia. Tento náš názor podporuje dokumentu ECC Report 288 [<https://www.ecodocdb.dk/document/8213>], v ktorom je uvedená veľmi nízka pravdepodobnosť rušenia zariadení vo frekvenčnom pásme 57-71 GHz a je daná fyzikálnymi vlastnosťami šírenia.

Registračná povinnosť v navrhovanom znení naviac ani nedáva podnikom možnosť predísť rušeniu pred jeho vznikom a ani nepredstavuje prínos k efektívnemu riešeniu vzniknutého rušenia, a v navrhovanej podobe predstavuje iba neúčelnú administratívnu povinnosť, ktorá bude predstavovať prevádzkový problém pri riešení porúch a aj pri riešení rušenia.

Preto požadujeme vypustenie tejto povinnosti.